

Ressursfordelingsmodell for grunnskolene i Ås kommune

Saksbehandler: Vibeke Aaser Grønli

Saksnr.: 21/01437-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Hovedutvalg for oppvekst og kultur
Kommunestyret
Formannskapet
Administrasjonsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

26.05.2021
30.09.2021
02.06.2021
10.11.2021
10.11.2021
24.11.2021

Kommunedirektørens innstilling:

1. Spesifisert ressursnivå til ledelse og administrasjon bevilges basert på skolestørrelse i henhold til følgende tabell for barneskoler og ungdomsskoler:

Barneskoler

Gruppe	Elevtall	Rektor	Ass.rektor/inspektør	Merkantil
B1	0-100	1 årsverk		0,6 årsverk
B2	101-160	1 årsverk	0,5 årsverk	0,9 årsverk
B3	161-250	1 årsverk	1 årsverk	1 årsverk
B4	251-360	1 årsverk	1,5 årsverk	1 årsverk
B5	361-500	1 årsverk	2 årsverk	1 årsverk

Ungdomsskoler

Gruppe	Elevtall	Rektor	Ass.rektor/inspektør	Merkantil
U3	271-360	1 årsverk	2 årsverk	1 årsverk
U4	361-540	1 årsverk	2,5 årsverk	1 årsverk

2. Gruppestørrelsene som brukes i beregning av grunnbeløp justeres fra 20 til 15 elever for 1.-4. trinn. 20 elever per gruppe for 5.-10. trinn fastholdes.
3. Nøkler for elevsats oppdateres. Forholdet mellom satsene oppdateres i henhold til nye beregninger for barne- og ungdomsskolene, der det tas hensyn til økning av antall lektorer i barneskolen, samt høyere lærertetthet på 1.-4. trinn som følge av lærernormen.
4. Skoler med under 100 elever tildeles midler til å drive en 1-parallell skole, og får derfor ikke øvrige budsjettmidler ut ifra elevtall i tillegg til ressurser til ledelse og administrasjon.

Ås, 11.04.2021

Trine Christensen
Kommunedirektør

Nils Erik Pedersen
Kommunalsjef for teknikk, samfunn
og kultur

Ås kommune

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Formannskapet

Kommunestyret

Vedlegg:

<https://www.wisweb.no/wwfile/155313/.pdf>

Oppdatert med tillegg 20.09.2021, 01.11.2021 og 18.11.2021**Vedlegg:**

Oversikt over ny skolemodell - jf. vedtak av 02.06.2021 i F-sak 48/21

Tilleggsnotat : Gjennomgang av økonomimodell for grunnskolen i Ås kommune

Notat ressursfordelingsmodellen- konsekvensene for den enkelte skole ved ny modell

Notat spørsmål fra H og MDG

Saksbehandler sender vedtaket til:

Rektorer i grunnskolen

Saksutredning:**Sammendrag:**

Skolenes budsjetttrammer fordeles gjennom en egen ressursfordelingsmodell, også omtalt som skolemodellen. Ett av grunnprinsippene i denne skolemodellen er at skolenes budsjetttrammer skal fordeles på en slik måte at den enkelte skole gis handlingsrom til å forvalte ressurser etter egne behov og organisering – de styrer innenfor fastsatte rammer.

Dagens skolemodell er moden for justeringer. Fordelingsnøkklene er ikke lenger optimale grunnet endrede forutsetninger, derunder nye lovkrav og økte forskjeller i skolestørrelser.

Det er nødvendig å holde fast ved prinsippet om at den enkelte skole skal gis handlingsrom til å forvalte ressurser etter egne behov.

Fakta i saken:

Det vises til kommunestyrets vedtak av 10.12.2020 i K-sak 125/20 Ås kommunes handlingsprogram 2021-2024. Budsjett 2021. Økonomiplan 2022-2024, verbaldel punkt 4:

Budsjettmodell for skolene - Rådmannen bes legge fram en sak om ressursfordelingsmodell for grunnskolene, som gir et bedre og helhetlig grunnlag til å beslutte ressursbruk i tråd med kravene i opplæringsloven §1310. Saken skal belyse ressurstildelingen/ressursfordelingen på hver enkelt skole, og vise oversikt over ressurser tildelt grunntildeling (ikke undervisning), elevtildeling (ressurser til elevtimer), likeverdighetsressurs (ressurser til tilpasset opplæring, spesialundervisning og særskilt norskopplæring til minoritetsspråklige) og

Ås kommune

toppressurs (tildeles i tillegg til ressurser beskrevet over til elever som er mer ressurskrevende).

Ressursfordelingsmodell omtales heretter som skolemodell. Vedtaket svares ut i to deler. Første del gir en beskrivelse av dagens skolemodell for grunnskolene som ligger til grunn for inneværende års rammer. Andre del gir en beskrivelse av foreslåtte justeringer i skolemodellen i forbindelse med neste års rammer for å bedre ivareta nye krav og endringer.

Del 1 Dagens skolemodell

Dagens skolemodell er rammebasert, og innebærer at det beregnes en ramme for skolene i Ås totalt sett med utgangspunkt i opprinnelig budsjett foregående år, justert med lønnsvekst og elevtallsvekst. Av rammen fordeles først et grunnbeløp. Restbeløp etter at grunnbeløp er fordelt fordeles per elev ut ifra følgende nøkler:

	Gruppe 1: Brønnerud og Kroer skole	Gruppe 2: Nordby, Rustad, Sjøskogen, Solberg og Åsgård	Gruppe 3: Nordbytun og Ås ungdomsskole
Grunnbeløp/ grunnpakke	Skal dekke kostnader til ledelse og administrasjon.	Skal dekke ledelse og administrasjon + 140 første elever tilsvarende 20 elever pr trinn.	Skal dekke ledelse og administrasjon + 60 første elever tilsvarende 20 elever pr trinn
Elevsats*	Får sats per elev fra første elev	Får sats per elev fra elev nr 141	Får sats per elev fra elev nr 61

** Restbeløp etter at grunnbeløp er fordelt danner grunnlag for elevsatser for barneskoler og ungdomsskoler. Ungdomsskolene får 47 % mer per elev grunnet flere timer og dyrere ansatte (flere lektorer enn i barneskolen).*

Hver høst konsekvensjusteres skolenes budsjetter i forhold til elevtallsendring ved oppstart av nytt skoleår. Elevsats og elevtallsendring legges da til grunn for justering av budsjettene. Nettobeløp av justeringene er innarbeidet i virksomhetsleders budsjett og ligger utenom skolenes opprinnelige ramme til fordeling.

Dette skal rammen romme:	Dette ligger utenfor rammen:
<ul style="list-style-type: none">• Tidlig innsats• Spesialundervisning• Særskilt norskopplæring til minoritetsspråklige• Tilpasset opplæring/tilrettelegging• Lærernorm• Andre driftsutgifter	<ul style="list-style-type: none">• Rustadtunet• Velkomstklasser ved Brønnerud og Ås ungdomsskole• 100 % midler til barn med behov for 1-1. Se eget vedlegg med rutine for fordeling.• Gjestelever og FBU• Sentrale kurs/kompetansehevingstiltak• Annen morsmålsopplæring• Ekstraressurser/styrkingstiltak bevilget av kommunestyret

Del 2 Nye tiltak og justeringer i skolemodellen

Justeringer som foreslås foretatt i forbindelse med kommende års budsjett omhandler i all hovedsak en spesifisering av hva som skal ligge i

Ås kommune

grunnbeløpet/grunnpakken, samt en større differensiering av hvordan budsjetttrammen tildeles basert på skolestørrelse.

Tiltak 1 (nytt tiltak): Spesifisert ressursnivå til ledelse og administrasjon bevilges basert på skolestørrelse. Per i dag er ikke dette spesifisert eller differensiert i forhold til skolestørrelse.

Barneskoler

Gruppe	Elevtall	Rektor	Ass.rektor/inspektør	Merkantil
B1	0-100	1 årsverk		0,6 årsverk
B2	101-160	1 årsverk	0,5 årsverk	0,9 årsverk
B3	161-250	1 årsverk	1 årsverk	1 årsverk
B4	251-360	1 årsverk	1,5 årsverk	1 årsverk
B5	361-500	1 årsverk	2 årsverk	1 årsverk
B6	501-600	1 årsverk	2,5 årsverk	1,5 årsverk
B7	601-800	1 årsverk	3 årsverk	1,5 årsverk

Ungdomsskoler

Gruppe	Elevtall	Rektor	Ass.rektor/inspektør	Merkantil
U1	0-180	1 årsverk	1 årsverk	1 årsverk
U2	181-270	1 årsverk	1,5 årsverk	1 årsverk
U3	271-360	1 årsverk	2 årsverk	1 årsverk
U4	361-540	1 årsverk	2,5 årsverk	1 årsverk

Tiltak 2 (justering): Gruppestørrelsene som brukes i beregning av grunnbeløp justeres fra 20 til 15 elever for 1.-4. trinn. 20 elever per gruppe for 5.-10. trinn fastholdes.

Tiltak 3 (justering): Nøkler for elevsats oppdateres. Forholdet mellom satsene oppdateres i henhold til nye beregninger for barne- og ungdomsskolene.

Forklaring: Restbeløp etter at grunnbeløp er fordelt danner grunnlag for elevsatser for barneskoler og ungdomsskoler. Ungdomsskolene får i 47 % mer per elev grunnet flere timer og dyrere ansatte (flere lektorer enn i barneskolen). 1.-4. trinn har høyere lærertetthet enn 8.-10. trinn. Nøkler for elevsats oppdateres derfor slik at ressurstildeling per elev bedre tar høyde for de ovennevnte endringer.

Tiltak 4 (nytt tiltak): Skoler med under 100 elever tildeles midler til å drive en 1-parallell skole, og får derfor å ikke øvrige budsjettmidler ut ifra elevtall. Handlefrihet til å disponere midlene etter skolens egne behov opprettholdes.

Vurdering:

Fordeler dagens modell:

- Forutsigbare budsjettrammer til skolene
- Skolene gis handlingsrom til å forvalte ressurser etter egne behov og organisering
- Krever relativt lite administrering av ressursfordeling gjennom året

Ås kommune

Ulemper dagens modell:

- Lærernorm imøtekommes ikke godt nok
- Ressursfordelingsnøkler er ikke lenger optimale grunnet økte forskjeller i skolestørrelse og nyere lovkrav som ikke lenger tilføres som øremerkede tilskudd utenom rammen
- Grunnbeløp som skal dekke ledelse og administrasjon er ikke spesifisert
- Elevsats for barneskole og ungdomsskole er basert på undervisningstimer og ulikt lønnsnivå per årsverk grunnet høyere lektortetthet i ungdomsskolen. Dette er ikke tilfelle lenger da lærerutdanningen nå har blitt en 5 årig masterutdanning, og følgelig rekrutteres nå flere lektorer inn i barneskolen. I tillegg er gruppestørrelse for 1.-4. trinn mer ressurskrevende enn tidligere.

Slik modellen fordeler midler mellom skolene i dag kommer de mellomstore skolene dårlig ut. Disse sliter med å holde budsjettene, sett i forhold til ungdomsskolene. Med de skisserte tiltakene tilstrebes det å minske forskjeller i handlingsrom. For Kroer skole, som eneste skole med under 100 elever, legges det til grunn egne kriterier for fastsettelse av budsjett for større forutsigbarhet.

Det foreslås å holde fast ved prinsippet om at den enkelte skole skal gis handlingsrom til å forvalte ressurser etter egne behov. Tiltakene medfører kun endringer i beregningsnøkler, og utgjør ikke prinsipielle endringer i selve modellen for hvordan skolene får fordelt midler. Endringene vil heller ikke ha innvirkning på den enkelte skoles mulighet til å disponere ressursene etter egne behov og forutsetninger. Kommunedirektøren understreker viktigheten av at skolene fortsatt gis dette handlingsrommet, da skolene står ovenfor ulike utfordringer og har ulike muligheter og begrensninger med tanke på organisering av undervisning.

Skolemodellen krever relativt lite administrering av ressursfordeling gjennom året. Dersom det skal gjøres store prinsipielle endringer i skolemodellen, kan det medføre økte ressurser til administrasjon og følgelig mindre ressurser fordelt ut til skolene.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen for tjenesteområdets totalramme.

Konklusjon med begrunnelse:

Dagens modell er moden for justeringer. Kommunedirektøren mener de foreslåtte tiltakene vil bidra til økt forutsigbarhet samtidig som skolene fortsatt gis handlingsrom til å forvalte ressursene ut ifra egne behov. Prinsippet om at skolene skal ha rammestyring fastholdes.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart